

Hejdánek, Ladislav → Kuchařová, Vilma

Ladislav Hejdánek

in: Ladislav Hejdánek, [Žít bez průšvihů znamená žít bez pravdy](#), ed. Jan Hron, Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2025, p. 103-108

in: Ladislav Hejdánek, [Žít bez průšvihů znamená žít bez pravdy](#), vyd. Jan Hron, Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2025, str. 103-108

◆ korespondence, česky, vznik: 27. 6. 1971

◆ correspondence, Czech, origin: 27. 6. 1971

Praha, 27. června 1971

Milá Viluško,

zase už se značným opožděním bych chtěl trochu poreferovat o naší situaci. Především starší děvčata: Jana udělala zkoušku na školu, která má pověst jedné z nejlepších, ale také nejpřísnějších v Praze. (O to, že jde o nejlepší, jsou ovšem vedeny spory; je to bývalé katolické gymnasium, kde vyučovaly jeptišky, v Pieckově ulici, bývalé Korunní, nedaleko od nás.) A byla přijata. Naproti tomu Petra sice také udělala zkoušku, ale přijata nebyla. Protože letos byl vydán nesmyslný zákaz přechodu dětí, které sice zkoušku udělaly, ale pro nedostatek míst a pro své umístění na dalších místech nebyly přijaty, na jiné školy, dochází k absurdní situaci. Některé školy jsou neobsazeny, dokonce musí rušit třídy, a kdo se na ně přihlásil (pokud udělal zkoušku), byl přijat, na jiných školách odpadají nadané a inteligentní děti, které mají třeba daleko lepší prospěch a udělaly daleko lépe zkoušky, ale pro nával uchazečů nemohly být přijaty. Na jinou školu tedy jít nemohou. Učební obory jsou však už většinou dávno obsazeny, jednak proto, že počet míst byl rovněž omezen, jednak proto, že na učební poměry se děti hlásily mnohem dříve, než byly zahájeny zkoušky na střední školy. Proto i v učebních poměrech se šmahem umístily méně nadané děti, ale ty nadanější, které se ucházely o přijetí na gymnasia právě proto, že měly lepší prospěch (nebo i na odborné školy), ty se tam už nedostanou - leda na pár míst v oborech, kde je zájemců málo. U nás např. je ještě několik volných míst do učení na prodavačky masa a zeleniny; dalších několik míst je podmíněno členstvím rodičů ve straně. Naše odvolání bylo zamítnuto a Petra je teď nahraná. Pochopitelně se za rok bude pokoušet znovu, ale ten rok ztratí. Aby jej neztratila docela, přihlásili jsme ji na intenzivní kurs němčiny v jazykové škole a hledáme pro ni něco, kde by se alespoň něčemu naučila, k něčemu přičichla. Samozřejmě jazyková škola bude něco stát, za studium se však nepočítá a rodinné přídatky na děti budou kráceny. Oficiálně se celá věc zdůvodňuje tím, že jde o málo početné ročníky dětí a že naše společnost potřebuje pracovní síly. Pozoruhodné však je, že je to právě naše společnost, která potřebuje pracovní síly nekvalifikované, zatímco po celém světě je shánka právě po kvalifikovaných. Charakteristické, ne?

Mně z milosti prodloužili přechodnou pracovní smlouvu o tři měsíce, tj. do konce září; absolutně jsem nemohl sehnat žádné vhodné místo, jen trochu umožňující udržet se odborně na úrovni. Mám za to, že si už dnes ve svém věku nemohu dost dobře dovolit přejít na manuální práci nebo i na jinou, kde bych však musel přestat intenzivně pracovat ve svém vlastním oboru. To bych velmi brzo vyšel z formy a po čtyřicítce se forma znovu získává jen velmi obtížně. Proto mi místo vrátného vyhovuje. Ovšem zatímco až do konce června starý zaměstnavatel vyrovnával rozdíl v platech, od července zůstanu při oněch 1020,- Kčs hrubého platu, odpovídajícího funkci nočního vrátného. Ptal jsem se na možnost práce v nějaké knihovně na malém městě, na okresu apod.; je to prý zcela vyloučeno. Ve vedení církve vznikl jakýsi dosud ne zcela jasný projekt, že by mi platili měsíčně asi tisíc korun za jakési práce, které bych pro ně dělal a které by - snad - byly toho charakteru, že by byly v souladu s mou odbornou prací. Ale protože se o tom jedná vlastně už od první poloviny března a koncem června ještě celá věc neměla ani pevnější obrysy, musel jsem požádat o prodloužení pracovní smlouvy v Památníku národního písemnictví. Teď jen doufám, že se rozhoupají alespoň do září.

Končím teď jeden překlad, ale kolik za to dostanu a kdy, to je ještě ve hvězdách. Články mi žádné nevycházejí, jednak proto, že neexistují skoro žádné časopisy (a do vycházejících nemám většinou nejmenší chuť psát, nehledě na malou pravděpodobnost, že by to vůbec vzali), jednak proto, že vyžadovaný způsob psaní mi je nepřijatelný. Vyhledky na zlepšení tohoto stavu nejsou valné; jedinou útěchou může být, že postižených je velké množství a že celá situace byla vytvořena velmi uměle a násilně, takže sama sebou, bez nějaké vnější opory, nemůže obstát. Takové vnější opory však existují a zatím vypadají dost pevně. No, uvidíme.

Heda nastoupila před týdnem studijní dovolenou, končí se studiem, píše diplomovou práci. V tom všeobecném nerváku to znamená ovšem krajní vypětí, vždyť váha všech rodinných záležitostí stále padá hlavně na ni. Aby měla alespoň o prázdninách trochu klidu, snažili jsme se děti udat, kam se dalo. Petra s Janou budou na několika brigádách, takže to nebude nic stát, ještě si možná trochu vydělají (moc ne, jak víme z loňska, ale i tak je to dobré). Malé holky pojedou teď v červenci na 3 týdny do tábora, což bude stát (vlastně už stálo, protože se to musí zaplatit předem) 1100,- Kčs. Já budu mít asi 14 dní dovolenou, a tak s nimi pojedou do Prosetína, abych vystřídal Hedu, která pak bude moci být v Praze v klidu sama. Obdivuju se jí; já bych v její situaci nebyl schopen napsat ani pět stránek. A to je stále ještě do poslední chvíle nejisté, jak to bude vypadat na podzim a zda ji vůbec nechají studium dokončit. Není to tak dlouho a v Učebních pomůckách jí řekli, že půjde před novou prověrku (tedy předčasně, dříve než za rok, jak to původně bylo

stanoveno) a nezmění-li svůj postoj, tak že ji nebude moci nikdo zachránit. Pak to po sjezdu trochu utichlo a teď je na té studijní dovolené, tak snad alespoň do října je čas.

Máme řadu dobrých i vzdálenějších známých, kteří jsou už po měsíce v situaci, do níž se dostáváme teď. To je dost povzbuzující pomýšlení. Velmi povzbuzující je také to, že existuje právě tak řada známých, kteří v té situaci nejsou a kteří pomáhali, pomáhají a jistě budou pomáhat. A tak to vlastně je všechno jedna velká škola solidarity. Vlastně ta celá brynda za to stojí. V padesátých letech bylo cosi nesmírně deprimujícího v té bezradnosti a zvláště v takové pštrosí politice lidí, kterým se nic nestalo a kteří nechtěli vědět o těch, kteří již postiženi byli. Dnes je to všechno docela jiné. Konec konců nejhorší není, když člověk nemá peníze, ale když ztratí podporu přátel. O tu dnes není nouze, alespoň pokud vidím. Stále jsem se už po měsíce snažil vyhledat ze známých i méně známých lidí, kteří jsou nějak osamoceni a zbaveni přátelské podpory a solidarity. Jsou-li takoví, je jich asi velmi málo. Nevíme sice, jak dlouho to vydrží, ale přece jenom to je něco nového a velmi pozitivního. Tak to vypadá aspoň tady v Praze. Už několik známých mi sice říkalo, že zejména na menších městech je situace mnohem horší. Nevím, nedovedu to posoudit. Jistě, že tam na sebe lidé víc vidí, tj. je na ně víc vidět, takže každý akt solidarity je dost těžko utajitelný. Možnost uplatnění pro postižené tam je asi ještě horší, jak se zdá. Osobní účty se tam vyřizují asi tvrdším a zejména těžko kontrolovatelným, většinou však vůbec nekontrolovaným způsobem. To je všechno pravda – ale nemělo by to pak být na vesnici ještě mnohem horší? Podle všeho mělo – ale není. Záleží to hodně na lidech, na jejich stanovisku, mínění, na jejich ochotě pomoci. Vím o případech, kdy se objevila i na malém městě pozoruhodná solidarita, která zachytila všechny „padlé“ a umožnila jim slušnou existenci. A dokonce v městě nikoli nejmenším, vesnici blízkém, a nadto už dlouho vystaveném trvalému tlaku a nervozitě.

Měl jsem nejlepší úmysly se někdy přijet podívat do Písku, jak se Ti daří a popovídat si. Ale přišly do toho nejprve dovolené vrátných (sloužil jsem nepřetržitě každý den a někdy až 12 i 13 hodin a jeden čas jsem tam byl vlastně jediný fungující vrátný), a teď jednak ten Hedin nervák a jednak i ten můj, jak dokončuji překlad. Náhradní volno mi nechtějí povolit, že prý to raději zaplatí (zatím to je odsunuto, ještě se uvidí), přijdou letošní dovolené (až dosud to byly loňské zbytky) – no tak prostě nevím. Podaří-li se mi nakonec přece jenom přejít na volnou nohu nebo na tu poměrně volnější (myslím časově a prostorově volnější) práci pro synodní radu naší církve, bude to mnohem lepší a snad přece jenom budu moci někdy přijet (i když asi budu muset i při tom něco dělat na svých úkolech).

Moc doufám, že se Ti daří alespoň v daných mezích dobře, že Tě nezlobí zdraví alespoň nad míru a že Tě přátelé neopouštějí. U nás je to se zdravím také zhruba v mezích normy (já teď mám zrovna trochu potíží s páteří, byli jsme všichni trochu nastydlí s bolestmi hlavy – asi nějaká slabší infekce, Štěpa si především vyvrtla palec apod.). Jsme moc rádi, že ty Mariánské lázně slibně pomohly Martině, jejíž obtíže se pozoruhodně zmenšily.

Všichni Tě srdečně zdravíme, Heda i holky vzkazují svá dobrá přání, já se připojuji a těším se, že nám dáš někdy vědět, jak žiješ.

Tvůj

Láďa + 5 žen